

Sygn. akt I C 1724/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Janusz Supiński

Protokolant: Katarzyna Kucharska

po rozpoznaniu w dniu 24.05.2018 r. w Giżycku

sprawy z powództwa (...) SA w B.

przeciwko E. G.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej E. G. na rzecz powoda (...) SA w B. kwotę 4.074,71 (cztery tysiące siedemdziesiąt cztery 71/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 4.358,71 zł od dnia 25.11.2017r. do dnia zapłaty.

II. Umarza postępowanie w części roszczenia obejmującej kwotę 768 zł.

III. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

IV. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.959,10 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1724/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w B. (dalej (...)) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej E. G. kwoty 5.126,71 złotych wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie do dnia 25.11.2017 r. do dnia zapłaty. Nadto domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu. Powód oparł roszczenie na zawartej z pozwaną w dniu 27.07.2016 r. umowie pożyczki nr (...) oraz podpisanym przez pozwaną wekslu, zgodnie z którym pozwana zobowiązała się do zapłaty dnia 24.11.2017 r. kwoty 5.126,71 zł. W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwana poprzez podpisanie weksla, zobowiązała się do zapłaty kwoty wskazanej w wekslu, stąd też powód wezwał pozwaną do wykupu weksla, a po bezskutecznym upływie określonego terminu, skierował niniejszy pozew. Nadto powód podał, że pozwana, podpisując kalendarz spłaty rat znała doskonale wysokość zobowiązania i termin spłaty.

Pozwana E. G. nie kwestionowała powództwa ani co do zasady, ani co do wysokości. Wskazała przy tym, że pozostaje w stałym kontakcie z windykatorem, z którym ustaliła sposób spłat i wysokość poszczególnych rat. Podała przy tym, że ma świadomość powstałego u strony powodowej zadłużenia, spłaca dług w miarę swoich możliwości, jednak nie ma pieniędzy na jego całkowitą spłatę.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27.07.2016 r. (...) S.A. z siedzibą w B. jako pożyczkodawca oraz pozwana E. G. jako pożyczkobiorca zawarli umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała pożyczkę w wysokości 4.000 zł. Zgodnie z zawartą umową pozwana miała dokonać spłaty pożyczki w 30 równych miesięcznych ratach po 284,00 zł każda w łącznej wysokości 8520,00 zł. Termin ostatniej raty przypadał na 6.02.2019 r.

(dowód: umowa pożyczki – k. 25-27

harmonogram spłat – k. 28)

Zabezpieczeniem pożyczki był weksel własny in blanco nie na zlecenie, którego ważność strony określiły w umowie do momentu spłaty zobowiązań pożyczkobiorcy z tytułu tej umowy. Integralną częścią przedmiotowej umowy była deklaracja wekslowa, regulująca tryb i terminy upoważniające pożyczkodawcę do wypełnienia weksla.

(dowód: deklaracja wekslowa – k. 29

weksel- k. 4)

Pozwana E. G. na dzień 25.10.2017 r. zapłaciła na rzecz powoda łącznie kwotę 3.408 zł z tytułu zawartej umowy pożyczki.

(dowód: karta rozliczeniowa pozwanej- k. 30-30v)

W dniu 25.10.2017 r. powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia i informacją o wypełnieniu weksla. Powód wskazał, że dług pozwanej obejmuje kwotę 5.126,71 zł niespłaconej pożyczki oraz 14,71 zł tytułem umownych odsetek dziennych od niespłaconych w terminie rat pożyczki.

(dowód: wypowiedzenie- k. 5

słuchanie pozwanej- k. 21)

Po wezwaniu do zapłaty pozwana w dniach 28.11.2017 r. oraz 4.12.2017 r. zapłaciła kwoty po 100 zł i zaprzestała spłaty pozostałej zaległości. Po wniesieniu pozwu, tj. po dniu 18.12.2017 r. pozwana uiściła na rzecz powoda kwotę 568,00 zł.

(dowód: karta rozliczeniowa pozwanej- k. 30-30v, potwierdzenia wpłat- k. 34-35)

W dniu 10.05.2018 r. powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia o zapłatę kwoty 768,00 zł. W dniu 11.05.2018 r. pozwana uiściła na rzecz powoda kwotę 284 zł tytułem kolejnej raty.

(dowód: potwierdzenie wpłaty- k. 36)

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie jest ustalony wyżej stan faktyczny, co wynika przede wszystkim z treści dokumentów zalegających w aktach sprawy, ale również z twierdzeń samej pozwanej. Mając na uwadze, że strona powodowa nie kwestionowała w żadnym zakresie twierdzeń pozwanej, należało uznać w/w depozycje za wiarygodne i oprzeć na nich rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, tym bardziej, że korelują one z bezosobowym materiałem dowodowym sprawy.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia pozostała wysokość zobowiązania pozwanej wobec powoda, a to wobec wpłat dokonywanych przez pozwaną i częściowego cofnięcia powództwa przez powoda. Jakkolwiek bowiem pozwana nie kwestionowała ani tego, że nie wywiązywała się z terminowej spłaty rat, ani nawet wysokości kwoty wskazanej w wekslu, to jednak wskazała, że pozostaje w kontakcie z windykatorem i spłaca zadłużenie w miarę swoich możliwości, co może wykazać dowodami wpłat.

Analizując roszczenia powoda Sąd w pierwszej kolejności dostrzegł oparcie owych roszczeń o weksel i związane z tym unormowania. Niewątpliwym przy tym jest, że weksel stanowił zabezpieczenie spłaty pożyczki, był on wystawiony in blanco nie na zlecenie, a zasady wypełnienia weksla regulowała deklaracja wekslowa. Zgodnie z w/w deklaracją wierzyciel upoważniony był do wypełnienia weksla m.in.:

1. gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminie jednej raty pożyczki – wówczas pożyczkodawca mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu i wypełnić weksel, ale po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległej raty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania;
2. po upływie 14 dni od wypowiedzenia umowy pożyczki w razie złożenie przez pożyczkobiorcę nieprawdziwych oświadczeń lub podania nieprawdziwych danych we wniosku o udzielenie pożyczki lub dokumentacji pożyczkowej lub w razie posłużenia się przez pożyczkobiorcę fałszywymi lub przerobionymi dokumentami w celu uzyskania pożyczki – pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym;
3. w razie złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy pożyczki i w przypadku braku zaksięgowania zwrotu środków z tytułu pożyczki terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy, lub odsetek dziennych od tej kwoty, oraz upływu 7 dni od wezwania pożyczkobiorcy do zapłaty,

Niezależnie od powyższego deklaracja wekslowa przewidywała, że pożyczkodawca będzie mógł wypełnić weksel wyłącznie na sumę odpowiadającą zadłużeniu pożyczkobiorcy. Identyczne zapisy znalazły się również w samej umowie pożyczki, a to w pkt 3.

Odnosząc się w tym miejscu do samej treści weksla stwierdzić należy, że kwota wpisana tamże przez stronę powodową wynika wprost z harmonogramu spłat dokonywanych przez pozwaną. Przed wypełnieniem weksla pozwana uiściła zadłużenie wynikające z umowy pożyczki w łącznej wysokości 3.408,00 zł. Kwota 5.126,71 zł wskazana została w wypowiedzeniu umowy pożyczki jako suma kwot: 5.112 zł niespłaconej pożyczki oraz 14,71 zł tytułem odsetek umownych. Kwota 5.112,00 zł to kwota pozostała do spłaty po uiszczeniu przez pozwaną 12 rat (8.520,00 zł – 3.408 zł = 5.112 zł). Z kolei kwota 14,71 zł wskazana w wypowiedzeniu i wpisana na wekslu stanowi odsetki umowneienne, obliczone na podstawie pkt 4.1. postanowień umowy, zgodnie z którym pożyczkodawca nalicza odsetki za opóźnienie za każdy dzień opóźnienia w wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego równej stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie. Prawidłowości wyliczeń owych odsetek pozwana nie kwestionowała. Powyższe prowadzi do wniosku, że weksel został wypełniony prawidłowo i odpowiada realnej wysokości zadłużenia pozwanej. Sumując powyższe, stwierdzić należy, że oprócz kwoty 5.112,00 zł, stanowiącej całkowitą kwotę do spłaty wynikającą wprost z umowy pożyczki, pozwana w związku z nieterminową spłatą winna uiścić również kwotę 14,71 zł wynikającą z pkt 4.1 umowy pożyczki.

Analizując roszczenia powoda należy w tym miejscu cofnąć się jeszcze raz do stwierdzenia, że powód dochodzi owego roszczenia w oparciu o weksel. Bezspornym przy tym pozostaje fakt, że ów weksel był wystawiony przez pozwaną in blanco nie na zlecenie. Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 160) wystawca weksla odpowiada za przyjęcie i za zapłatę weksla. Przepis art. 10 w/w ustawy przewiduje jednak, że jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa. Nie cytując całości bogatego orzecznictwa i literatury przedmiotu, dotyczących omawianej kwestii, warto wszakże przytoczyć garść tez, odnoszących się bezpośrednio do sytuacji, występującej w niniejszej sprawie. I tak „Wręczeniu weksla in blanco towarzyszy porozumienie dotyczące uzupełnienia weksla. Istnienie porozumienia co do uzupełnienia weksla jest obligatoryjne, związane jest z wystawieniem i wydaniem weksla in blanco. Z brzmienia art. 10 wynika konieczność istnienia porozumienia stron (zob. A. Szpunar, Komentarz, s. 77) ... Skoro wystawca wydał weksel in blanco, to tym samym upoważnił otrzymującego weksel do wypełnienia go zgodnie z umową (orz. SN z 5.3.1929 r., Rw. 182/29, Gł.Pr. 1929, poz. 36) ... W wyniku wypełnienia weksla in blanco częściowo niezgodnie z porozumieniem na niekorzyść osoby na nim podpisanej, osoba ta może stać się zobowiązana wekslowo w granicach, w których tekst weksla odpowiada porozumieniu – deklaracji wekslowej (wyr. SN z 26.1.2001 r., II CKN 25/00, L.). W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że w razie naruszenia uprawnienia do uzupełnienia weksla in blanco przez wpisanie wyższej sumy od kwoty wierzytelności, dla której zabezpieczenia weksel in blanco został wręczony, osoba na nim podpisana staje się zobowiązana wekslowo w granicach w jakich tekst weksla jest zgodny z upoważnieniem (por. wyr. SN z 22.6.2006 r., V CSK 70/06, OSNC 2007, Nr 4, poz. 59; wyr. SN z 1.12.2010 r., I CSK 181/10, L.) ... Weksel in blanco powinien

być uzupełniony przez posiadacza zgodnie z przepisami prawa wekslowego i zawartym porozumieniem pomiędzy osobą na wekslu in blanco podpisaną a pierwszym nabywcą weksla, tj. remitentem ... Uzupełnienie weksla niezgodnie z umową nie czyni weksla nieważnym, powoduje natomiast to, że dłużnik może postawić zarzut nieprawidłowego uzupełnienia weksla ... Jeżeli dłużnik twierdzi, że weksel był wydany in blanco, a wypełnienie jego nastąpiło niezgodnie z umową musi on najpierw udowodnić, że w jakiegokolwiek formie zawarto porozumienie; na nim spoczywa ciężar dowodu, a nie na posiadaczu weksla. Ciężar dowodu, że weksel wypełniono niezgodnie z porozumieniem, spoczywa na dłużniku, który może korzystać ze wszystkich środków dowodowych przewidzianych w KPC (zob. orz. SN z 2.5.1930 r., C II 97/30, RPEiS 1930, s. 201; orz. SN z 24.10.1962 r., II CR 976/61, OSN 1964, poz. 27; NP 1964, Nr 11, s. 112 z glosą A. S. Ważbińskiego; orz. SN z 28.10.1963 r., II CR 249/63, OSN 1965, poz. 208; orz. SN z 24.2.1928 r., I C 273/27, Zb. Orz. SN 1928, poz. 27; wyr. SN z 17.1.2008 r., III CSK 193/07, PB 2008, Nr 5; wyr. SA w Poznaniu z 2.3.2005 r., I ACA 1413/04, OSA 2006, Nr 4, poz. 10; wyr. SA w Katowicach z 29.8.2007 r., I ACA 442/07, Biul. SA Katowice 2008, Nr 1; wyr. SA w Poznaniu z 9.3.2011 r., I ACA 122/11, Lex Nr 989634; wyr. SA w Poznaniu z 31.3.2011 r., I ACA 164/11, Legalis) ... Zarówno na stwierdzenie faktu wystawienia weksla in blanco, jak i wypełnienia go niezgodnie z wolą wystawcy dowód ze świadka jest dopuszczalny, gdyż ustawa dowodu tego nie wyłącza (orz. SN z 12.1.1934 r., C I 2217/33, (...) 1934, poz. 1248; (...) 1935, s. 207) ... Suma wekslowa może być określona w porozumieniu poprzez wskazanie konkretnej kwoty lub poprzez opisowe określenie jej wysokości, np. do wysokości niespłaconej pożyczki wraz z odsetkami i innymi kosztami ... Posiadacz weksla jest zobowiązany do uzupełnienia weksla na sumę odpowiadającą zawartemu porozumieniu ... W razie niezgodnego z porozumieniem wypełnienia weksla in blanco na niekorzyść dłużnika wekslowego (osoby, która wręczyła weksel in blanco) nie powstaje zobowiązanie o treści wyrażonej w wekslu. Nie oznacza to jednak, iż w każdym wypadku wypełnienia weksla in blanco niezgodnie z porozumieniem, osoba która weksel wręczyła nie jest w ogóle zobowiązana wekslowo. Będzie tak w sytuacji uzupełnienia weksla in blanco nie przez osobę upoważnioną lub w przypadku uzupełnienia weksla in blanco otrzymanego przez odbiorcę na zabezpieczenie określonej wierzytelności po jej wygaśnięciu na skutek spełnienia świadczenia (wyr. SN z 26.1.2001 r., III CKN 25/00, OSNC 2001, Nr 7–8, poz. 117 oraz orzeczenia SN tam powołane) lub po jej przedawnieniu (orz. SN z 19.11.2004 r., V CK 228/04, OSP 2005, Nr 11, poz. 130) ... Należy podzielić wyrażony w piśmiennictwie oraz orzecznictwie pogląd, że w razie naruszenia upoważnienia do uzupełnienia weksla in blanco przez wpisanie w nim wyższej sumy od kwoty wierzytelności, dla której zabezpieczenia został wręczony, osoba na nim podpisana staje się zobowiązana wekslowo w granicach, w jakich tekst weksla jest zgodny z upoważnieniem. Uzupełnienie weksla in blanco o kwotę wyższą od tej, na której wpisanie pozwala deklaracja wekslowa nie spowoduje, iż zobowiązanie wekslowe pozwanego w ogóle nie powstało, lecz uległo ograniczeniu jedynie do wysokości kwoty mieszczącej się w ramach upoważnienia (por. orz. SN z 26.1.2001 r., II CKN 25/00, OSNC 2001, Nr 7–8, poz. 117; wyr. z 9.12.2004 r., II CK 170/04, Gl. 2006, Nr 4, poz. 28)". [tak: M. C., L. B., Prawo wekslowe. Komentarz [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz. Wyd. 6, W. 2013].

Wracając na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że analiza zestawienia wpłat pozwanej przedłożonego przez powoda prowadzi do konkluzji, że strona powodowa wypełniła w zupełności obowiązek udowodnienia zarówno istnienia porozumienia wekslowego oraz jego treści, jak i częściowego spełnienia świadczenia przez pozwaną, wynikającego z umowy pożyczki.

Rozstrzygając dalej kwestię wysokości dochodzonego roszczenia, Sąd uwzględnił, że po wypełnieniu weksla, a przed wniesieniem pozwu, pozwana uiściła na rzecz powoda kwotę 200 zł (dwie raty po 100 zł). Z treści dowodów wpłat przedłożonych przez pozwaną wynika nadto, że pozwana dodatkowo po wniesieniu pozwu uiściła kwotę 568,00 zł. W zakresie owych kwot (568,00 zł oraz 200 zł) powód cofnął powództwo, zrzekając się roszczenia. Jednocześnie pozwana w dniu 11.05.2018 r. dokonała ostatniej wpłaty na rzecz powoda w wysokości 284 zł. Łącznie pozwana w okresie po wypełnieniu weksla oraz po wniesieniu pozwu tytułem spłaty pożyczki zapłaciła na rzecz powoda kwotę 4.176,00 zł, co wynika wprost z stanowiska powoda i znajduje potwierdzenie w zaferowanym materiale dowodowym, niekwestionowanym przy tym przez pozwaną. Uwzględniając zestawienie wpłat, dokonanych przez pozwaną, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.074,71 zł o czym orzekł jak w pkt I sentencji (5.126,71 zł – 768 zł – 284 zł = 4.074,71 zł).

Zgodnie z art. 355 § 1 i 2 k.p.c., Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Uwzględniając, że w ślad za art. 203 § 4 k.p.c. częściowe cofnięcie pozwu co do zapłaty kwoty 768 zł i zrzeczenie się tego roszczenia nie jest niedopuszczalne, a okoliczności sprawy nie wskazują, by wymienione czynności były sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzały do obejścia prawa, Sąd w części roszczenia obejmującej kwotę 768 zł umorzył postępowanie. O powyższym orzeczono jak w pkt II sentencji.

W odniesieniu do żądania odsetek w przedmiotowej sprawie wskazać należy, że w oparciu o regulację zawartą w art. 48 prawa wekslowego zasadnym było zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 4.358,71 zł, dochodzonej przez powoda wskutek ograniczenia powództwa. Jak wskazuje literatura przedmiotu w przypadku weksli płatnych w oznaczonym dniu (z terminem płatności) oprocentowanie kapitału, jeżeli zostało przez strony ustalone musi zostać uwzględnione z góry, przy oznaczeniu sumy wekslowej, co oznacza, że wierzyciel oblicza odsetki od kapitału i dolicza je do niego, a co łącznie stanowi sumę wekslową, dokładnie w wekslu oznaczoną. Natomiast czym innym są odsetki za opóźnienie w zapłacie sumy wekslowej, których wierzyciel może żądać na podstawie art. 48 pkt 2 prawa wekslowego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9.07.2015 r., V Aca 8/15, OSA/Kat.2015 nr 4, poz. 3, L.). Wynikająca z art. 5 prawa wekslowego klauzula oprocentowania ma zastosowanie tylko do weksli płatnych za okazaniem lub pewien czas po okazaniu. Żądanie zasądzenia odsetek w wysokości przewyższającej odsetki ustawowe za opóźnienie jako niedopuszczalne podlegało oddaleniu. W kontekście okresu, za który należą się odsetki Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu w myśl art. 321 § 1 k.p.c., tj. od 25.11.2017 r. do dnia zapłaty, bowiem niewątpliwie w tym okresie pozwana pozostawała w opóźnieniu (vide: k. 4).

W pozostałym zakresie (co do odsetek oraz co do kwoty 284 zł uiszczonej w dniu 11.05.2018 r.) powództwo podlegało oddaleniu, o czym jak w pkt III sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Regulacja zawarta w tym przepisie ma zastosowanie w wypadku częściowego uwzględnienia żądań. W takiej sytuacji decydować o zwrocie kosztów procesu będzie stosunek poniesionych kosztów przez obie strony oraz zakres wygranej przez każdą ze stron, a wyjątkowo charakter sprawy. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielania kosztów procesu strony powinny ponieść jego koszty w takim stopniu, w jakim przegrały sprawę, a zatem powód w 5,54 %, a strona pozwana w 94,46 %. Po stronie powoda Sąd uwzględnił kwotę 257 zł tytułem opłaty sądowej, 1.800,00 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa zaś po stronie pozwanej nie powstały żadne koszty procesu. Po dokonaniu stosownych wyliczeń Sąd orzekł jak w pkt IV sentencji.